

klubbsprötad bastardsvärmare

Zygaena minos

Rödlista
2010

Livskraftig
LC

Nära hotad
NT

Sårbar
VU

Starkt hotad
EN

Akut hotad
CR

Nationellt utdöd
RE

Kunskapsbrist
DD

Klubbsprötad bastardsvärmare är en bastardsvärmare med utdragna röda fläckar och klubbformade antenner. Arten förekommer i sydöstra Sverige på torra solexponerade, gärna kalkhaltiga sandmarker, ibland även i glesa soliga skogsmarker och buskmarker på sandjordar.

Livsmiljö och ekologi

Den klubbsprötade bastardsvärmaren förekommer främst på torra solexponerade, gärna kalkhaltiga sandmarker, ibland även i glesa soliga skogsmarker och buskmarker på sandjordar. Arten är mycket lokalt förekommande och återfinns bara i blomrika miljöer. Den börjar flyga från slutet av juni till mitten av juli och ibland till slutet av juli. Fjärilarna flyger i en rak och ganska långsam, svirrande flykt. Den kan också påträffas sittande i blommor eller på grässtrån. Mot slutet av dagen kan man se hur flera individer ansamlas på någon blomma för att övernatta tillsammans i grupp. Honan lägger de ovala gulvita äggen i hopar med 20–50 ägg på undersidan av ett blad av bockrot *Pimpinella saxifraga*. Äggen kläcks efter ca 8–10 dagar och lever av bladen från slutet av juli eller början av augusti och efter övervintringen fram till försommaren. I början eller mitten av april kan de nyvaknade större larverna lätt påträffas på eller alldeles intill värdväxtens

bladrossett. Det är inte närmare känt om larverna övervintrar flera gånger i Sverige men fleråriga övervintringar förefaller troligt i artens nordligaste utbredningsområden. Larverna hittas bara i varma torra miljöer med låg och gles vegetation och med mycket solinstrålning. Förpuppningen sker i en ljusgrå eller gulbrun, sidenglansande, båtformad kokong som fästs nära marken på en sten eller på ett strå. Fjärilen kläcker efter ca tre veckor.

Utseende

Klubbsprötad bastardsvärmare har röda utdragna framvingeffläckar och klubbformade antenner. Arten är lik smalsprötad bastardsvärmare *Zygaena osterodensis* men det yttersta röda fältet på framvingen är format som en benknota jämfört med den smalsprötade där det yttersta röda fältet på framvingen är format som ett timglas. Framvingarna är svagt genomskinliga och har gråsvart grundfärg, oftast med ett blå- eller ibland grönaktigt skimmer.

Bakvingarna har samma röda färg med ett smalt mörkt ytterkantsband. Artens vingspann är 28–39 mm.

Utbredning

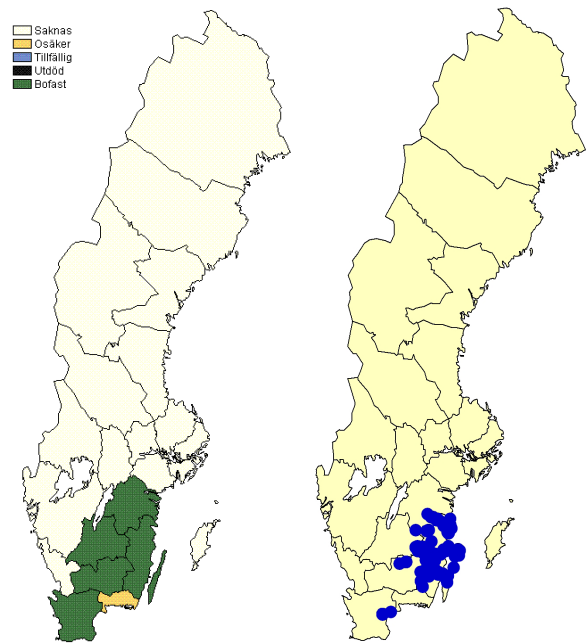
I Sverige finns två förekomstområden som troligen varit isolerade från varandra en längre tid. Det sydliga i östra Skåne från Ystad till Sölvesborg i kustnära områden och det nordligare och större i östra Småland från Nybro till Västervik samt på Öland där arten numer har sin svenska huvudförekomst. Utbredningsområdet har minskat påtagligt under de senaste 30 åren, särskilt i Småland där den försvunnit från åtskilliga nordligare lokaler. Men även förekomsterna i Skåne har minskat och den påträffas numera i stort sett enbart i de nordöstliga kustnära delarna av Skåne.

Inventeringsmetod

Övervakningen bör ske i soligt väder men inte under dagens allra hetaste timmar. Då det är varmt, men molnigt, sitter arten ofta still på nektarblommor eller strån. Det är viktigt att gå långsamt eftersom arten många gånger bara upptäcks på nära håll. Då arten sannolikt finns på uppåt 100 lokaler i Sverige räcker klassas arten som en Typ 2-art varför det är fullt tillräckligt att notera om arten förekommer på lokalen eller inte. I artens randområden kan en populationsuppskattning vara relevant.

Referenser

Artfaktblad [klubbsprötad bastardsvärmare](#), ArtDatabanken, SLU 2010-01-19

Fynd från 2008-2010

Klubbsprötad bastardsvärmare förekommer främst på torra solexponerade, gärna kalkhaltiga sandmarker, ibland även i glesa soliga skogsmarker och buskmarker på sandjordar.

Foto: Henrik Larsson (sid 1) och Tommy Karlsson (sid 2)

Allmän information om Faunaväkteri

Syftet med faunaväkteri är att få kunskap om våra vilda djurs tillstånd, främst hotade arter. Genom att följa en population från år till år kan trender upptäckas och hot kan uppmärksammas. Därigenom underlättas arbetet med att bevara arterna. Förutom årlig övervakning av kända populationer innefattar faunaväkteri även återbesök av äldre fyndplatser och eftersök av nya populationer. All väkteriverksamhet sammanställs och tillgängliggörs i Artportalen och kan därmed användas inom naturvård och miljöövervakning. Verksamheten är ideell men samordnas av ArtDatabanken och Sveriges entomologiska förening.

Kontakt: asa.hedin@slu.se

www.slu.se/artdatabanken

www.artportalen.se

www.sef.nu

Bli faunaväktare!

Alla är välkomna att bli faunaväktare. Du behöver inte vara expert, ett naturintresse räcker. Välj din art på artportalen.se där du får mer information om hur du blir faunaväktare.